

Na de plannen het debat ...

Filantropie quo vadis?

Hoe de Miljoenennota uitpakt voor maatschappelijk initiatief

Door: Redactie DDB

19-09-2024

Politiek en Overheid

Na Prinsjesdag en de presentatie van de Miljoenennota zijn de Algemene Beschouwingen over de plannen van het kabinet Schoof in volle vaart gekomen. De Tweede Kamer kan zich over de plannen uitspreken: voornemens steunen, deze op punten proberen bij te schaven of te veranderen. Wat te verwachten van een ruziënde coalitie met een wankel politiek bouwwerk? Een selectie.

Het kabinet Schoof zegt te willen werken aan gezonde overheidsfinanciën en een dito begrotingsdiscipline. Geplande bezuinigingen gaan door met enkele kleine aanpassingen als gebaar jegens de oppositie. Het is de uitgestoken hand van dit kabinet naar beide Kamers der Staten-Generaal. Waar valt het mee voor de filantropie en waar vallen de klappen?

Giftenaftrek

De giftenaftrek voor particulieren in de inkomstenbelasting blijft grotendeels behouden. Er wordt minder op bezuinigd, geen € 250 mln, maar € 61 mln. Het kabinet houdt wel vast aan het schrappen van de giftenaftrek voor bedrijven in de winst- of vennootschapsbelasting (per 1 januari 2025).

Familiebedrijven

Ondernemers keken met spanning uit naar plannen rond de vrijstelling van erf- en schenkbelasting en de doorschuifregeling voor inkomstenbelasting bij bedrijfsopvolgingen. Het kabinet komt met een wetsvoorstel waarin verruiming van beide fiscale regelingen voor familieleden met een belang van minder dan 0,5% in een bedrijf is opgenomen.

BTW-stress

De omstreden btw-verhoging van 9% naar 21% op cultuur, boeken, media en sport blijft van kracht en moet per 1 januari 2026 ingaan. Sportverenigingen vallen buiten deze maatregel. Verdubbeling van de btw op kranten naar 21% kan ertoe leiden dat honderdduizenden huishoudens zich geen abonnement meer kunnen veroorloven wat onafhankelijke journalistiek minder toegankelijk maakt en dus schadelijk is voor de democratie.

Onderwijs en onderzoek

De aangekondigde bezuinigingen op onderwijs en onderzoek – in totaal € 1 mrd – blijven bestaan. Er komt een tegemoetkoming voor scholen voor het hogere btw-tarief op boeken. Het schoolontbijt blijft grotendeels in tact.

Kansspelen

Het kabinet verhoogt opnieuw de kansspelbelasting met meer dan 7 procentpunt doch niet in één keer. Het tarief gaat in 2025 van 30,5% naar 34,2% en stijgt een jaar later tot 37,8%. Er is een kans dat het kabinet afziet van de tweede stap naar 37,8%.

Internationale samenwerking

De scalpel gaat diep in de hulp die Nederland biedt aan ontwikkelingslanden. Het kabinet is van plan in 2025 liefst € 300 mln te bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking, in 2026 bijna € 500 mln en in de jaren daarna krap € 2,5 mrd.

Tot slot

Planbureaus – CPB, SCP en PBL – reageren kritisch op de plannen van het kabinet Schoof. In een eerste reactie op de miljoenennota stellen ze dat het kabinet de prioriteit legt op de brede welvaart hier en nu ten koste van brede welvaart later. De Raad van State meldt het volgende: het kabinet ‘rijdt structureel over de vluchtstrook’. Qua metafoor is dat in lijn met dat wat dit hoge college zei over het vorige kabinet dat volgens de Raad ‘dicht tegen de vangrail’ aan zat.